

en nu maar wachten op een stevige rel

„Wizze maint ter wel weer n kraantschriever dat de tuddel „Twijspaalk” nait deugt. Zol 't Drijspaalk wezen mouten? Loat e gerust wezen, ook dizze raazie het e 't mis.”

Deze cynische uitspraak staat in een kadertje midden bovenaan de eerste bladzijde van het eerste nummer van *Twijspaalk*, maandkraant van Gronnen. Een merkwaardige uitspraak voor een redactie, waarvan de helft (Simon van Wattum) tot nog voor heel kort kraantschriever van professie was.

Aan de andere kant is die uitspraak een goede inleiding tot de rest van *Twijspaalk*: het blad is cynisch, sarcastisch, scheenschoppe-
rig en humoristisch. Ongeveer zó, als de verre voorganger 't Swieniegeltje had willen zijn.

Dat heel mooie verhevene, dat heel serieuze dat Groningers in (wat men misschien zou kunnen noemen) de Groninger beweging, zo gauw tegenstaat — *Twijspaalk* slaat zich erover op de papieren knieën van het lachen.

In zijn openingsartikel neemt Van

Wattum bijna alle Groten uit de hendaagse Groninger literatuur op de hak, maar dan zó dat ze er „juridisch” nèt niet kwaad om kunnen worden.

Van Wattum, zo valt uit dit artikel te begrijpen, is verweten dat hij meewerkt aan het — ook nieuwe en in deze krant al enige malen genoemde — tijdschrift van Hendrik Entjes (en Simon van Wattum): *Weerwoord*. En *Weerwoord* is bedoeld voor het hele Saksische (goed, Saksische dan!) gebied.

„Ik heb maind dat dit pronkjewail — hou staark het Geert Teis dat zegd — in golden raand — hou meesterliek, want wat is hier meer in reken als gold! — zomoar 'n gewest was in de grote Nedersaksische roemte. Hou kon ik 't denken!” zegt Simon.

Lyriek zonder weerwoord

Op een morgen toen de zon boven het Oldambt opging als in een gedicht van Jan Boer, kwamen de lyrische koppen van zijn Groninger vrienden op hem af: „Ze wazzen d'r aalmoal, de grote mannen dij moakt hebben dat ter niks bie Grunnen in schaar stoan ken. Daar wazzen de dichter Hans Elemoa dij noar ik hoop ain moal 'n bundel oetgeven zel, de dichter Jan Boer onder 'n ereboge van Grunneger humor, de dichter Jan Niehoff in domineesklaid (Dat ken ik mie nait begriepen. Waarom in dominees klaid?), de schriefster Duut van Goor, 't hoar en 't oor vol lusterspultjes, Tjoard de Hoan in 'n volkskunstege rondedaans, doar de veurlopen ofvlogen en nog veule aanderen oet dat rieke laand van Grunneger kultuur. „Ze stonden doar zo swiegend of ze gain weerwoord haren. Ik langde heur mien weerwoord tou en ze verzwonnen as smook in dook.”

Om Simons betoog kort samen te vatten: hij blijft bij *Weerwoord*, maar komt, speciaal voor de Gro-

ningers, eens per maand in *Twijspaalk* („tweespaalk” betekent, zoals ontwikkelde lezers zullen weten: tweedracht). En mèt hem komen nog jongeren aan het woord: Hade-wich Klooster — die samen met Van Wattum de redactie vormt. Marijke Vanthof en anderen wier namen slechts ten dele worden othuld. Jong, kritisch en „vers”, verrukkelijk vers ten opzichte van de Groninger literatuur. Je zou zelfs kunnen zeggen (sorry) dat Simon van Wattum er in zijn gedichten soms wat oud bij lijkt.

Brandbrief

Er wordt tegen schenen geschopt (zeiden we al) en één van de hardste dreunen krijgt het maandblad *Groninger*, het blad van de Groninger Culturele Gemeenschap, onder meer in een zeer sarcastische hulde.

Voor wie het allemaal niet duidelijk zou zijn, heeft het „Actiecomité Grunnen Vrij” op een naár rood inlegvel (brandbraif) een aantal eisen gesteld:

1. 'n Grunneger Kulturele Gemainschap dij wat te beduden het, mit n ofdailen veur 't Grunnegers.
2. Steun veur 't Grunnegers en de Grunneger literatuur.
3. Verdwienen van 't moandblad Groningen.
4. Pervincie ken der ja makelk hailendaal 'n VVV-bloedje van moaken.
5. Subsidie veur n onofhankelk Grunneger literair-kultureel tiedschrift.
6. 't Grunnegers in onderwies en rechtspraak.
6. Pensioun veur stumperds dij nait metkomen kennen.

De geruststellende woorden „Wat 'n troost, dat nou endelk de oldern de tied nemen kennen om te denken veur ze schrieven” zal de eisen waarschijnlijk niet verzachten.

De titel alleen al van de moandkraant doet vermoeden dat de mensen van *Twijspaalk* zitten te wachten op reacties, op een stevige rel. Het zij ze (en Groningen) gegund. Wat leven in de brouwerij van het Grunnegers kan, lijkt ons, bepaald geen kwaad.

Wat, trouwens, een on-Gronings lang verhaal over een krantje dat maar 45 cent kost!